

Fővárosi Munkaügyi Bíróság
Budapest, II. Királyfürdő u. 4.

87

23.M. 2461/2008/23.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság

a Független Rendőr Szakszervezet (1133 Bp., Pannónia u. 27.) által képviselt

felperesnek

a dr. Kővári Elvira jogtanácsos által képviselt

ORFK (1139 Bp., Teve u. 4-6.) alperes ellen

szolgálati idő kedvezményes számítása iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t

A bíróság hatályon kívül helyezi az alperes vezetőjének 5904/2008 számú határozatát.

Megállapítja, hogy a felperes 1998. január 1-jétől 2005. december 31-ig jogosult a szolgálati idő 1,2-szeres számítására.

Fizessen az alperes a felperesnek 30.000 (Harmincezer) Ft perköltséget.

Az eljárási illetéket a magyar állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül lehet fellebbezést benyújtani a Fővárosi Bírósághoz címezve az első fokon eljáró bíróságnál.

I n d o k o l á s

A bíróság a peres felek szóban és írásban előterjesztett nyilatkozatai, a per iratanyaga, valamint tanúk meghallgatása után az alábbiakat állapította meg.

A felperes 1998. január 1-jétől 1999. május 1-jéig a BRFK állományában beosztást látott el. Ezt követően 1999. május 1-jétől 2001. május 31-ig a BRFK fogdaóri beosztást látott el, 2001. június 1-jétől 2005. december 30-ig az ORFK Nemzeti Nyomozó Irodánál, mint objektumőr dolgozott. Az ORFK számú parancsa alapján különleges bevetési pótlékban részesül.

A felperes szolgálati viszonyát az alperes a számú állományparanccsal, 2005. december 30-ai hatállyal megszüntette, egyidejűleg megállapította a szolgálati nyugdíjra való jogosultságát.

A felperes 2008. február 11-én szolgálati panaszt terjesztett elő, amelyben kérte, hogy a munkáltató ismerje el 1998. január 1-jétől 2005. december 31-ig szolgálati idejét kedvezményesen számítandónak, az 1,2-szeres szorzó alapulvételével. A szolgálati panasznak az országos rendőr-főkapitányhelyettes, bűnügyi igazgató nem adott helyt, ezért elbírálásra a főkapitányhoz

Független Rendőr Szakszervezet Központi Koordinációs Iroda	
Érk.:	2009 DEC 09.
Iktatószám:	4-1111-9/2009.

felterjesztette. Az ORFK vezetője a 2008. április 18-án kelt, határozatával a felperes szolgálati panaszát elutasította. Az elutasítás indoka az volt, hogy a felperes nem töltött be olyan munkakört, amely alapján a szolgálati idejének kedvezményes számítása megalapozottan történhetne.

A felperes az elutasító határozat ellen keresetet nyújtott be a bírósághoz. A keresetében megismételte a szolgálati panaszában előadottakat, miszerint – álláspontja szerint – olyan beosztást töltött be, amely fokozottan megterhelő volt, ezen túlmenően folyamatosan veszélynek volt kitéve. A munkaköre alapján, amely a fogdaőr, illetőleg objektumőr beosztások voltak, folyamatosan érintkezett közvetlenül a fogvatartottakkal. E miatt fertőzésveszélynek volt kitéve, illetőleg a fogvatartottak magatartása miatt a szolgálatellátás pszichésen megterhelő volt. Nem ritkán került sor olyan veszélyhelyzetre, amelynek elhárítása a felperes munkaköri kötelessége volt, amely a fogvatartottak magatartására volt visszavezethető. A felperest foglalkoztató szervezeti egység, a Szervezett Bűnözés Elleni Igazgatóság volt, amely a szervezetben elfoglalt helyénél fogva is azt jelzi, hogy ezen egység a szervezett bűnözés felszámolása terén tevékenykedett, ebből következően az érintett bűnözői kör az ehhez a csoporthoz tartozó bűncselekményeket követte el. Ezek nem ritkán élet és testi épség elleni bűncselekmények voltak, illetőleg a bűnözők veszélyességét is az általuk elkövetett bűncselekmény fajták határozták meg.

A keresetet a felperes a Nemzeti Nyomozó Iroda ellen nyújtotta be, ugyanis a Nemzeti Nyomozó Iroda az őt foglalkoztató szerv jogutódja lett. Ezt a felperes akként korrigálta, hogy a Nemzeti Nyomozó Irodával szemben a pert kérte megszüntetni és a keresetet kiterjesztette az ORFK ellen. Ez a szerv volt a felperes foglalkoztató szervezete, egészen a nyugállományba helyezéséig.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes nem töltött be olyan beosztást, amelynél fogva a munkaidő több mint 50%-át veszélyes és megterhelő körülmények között töltené, ezért részére a kedvezményes szolgálati idő számítás nem indokolt.

A bíróság a perben tanúként hallgatta meg a felperes munkatársait,

A tanúk egybehangzóan vallották azt, hogy a fogdaőri munkakör során folyamatosan közvetlenül kellett érintkezni az őrizetbe vettekkel. A munkakör tartalma szerint azonos volt a büntetés-végrehajtási intézetekben a fogvatartottakkal közvetlenül kapcsolatban lévő munkavállalók munkakörével. A fogvatartottakat kísérni kellett, az ellátásukról gondoskodni, illetőleg az orvosi ellátásukat biztosítani, szükség esetén őket orvoshoz, bíróságra, nyomozóhatóságokhoz kísérni. Ilyen esetekben a testi kontaktus elkerülhetetlen volt. A felperes vonatkozásában vallotta azt, hogy a felperes őt meglehetősen gyakran helyettesítette. A felperes, mint objektumőr rendszeresen végzett fogdaőri feladatokat, ugyanis a létszám folyamatosan alacsony volt. Az éjszakai szolgálat idején, amikor a felperes által őrzött kapu zárva volt, a felperes rendszeresen a fogdára volt vezényelve. A létszámhiány miatt gyakran a munkaközi szünet kivételére sem volt lehetőség, így mondhatni, hogy a szolgálatellátás folyamatos volt.

tanú előadta, hogy a felperes objektumőrként rendszeresen részt vett az őrizetbe vettek őrzésében, ugyanis, amíg az őrizetbe vett elhelyezése nem történt meg, addig a felperes biztosította a fogvatartott őrzését.

A kereset alapos.

23.M. 2461/2008/23.

Az 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) perbeli időszakban hatályos 329. § (1) bekezdés c) pontja szerint a 326. § (1) bekezdésében meghatározott szempontból 1,2-szeresen kell számítani a szolgálati viszonyban eltöltött időt, a rendszeres csapatkiképzést folytató szervezetek állományának, harcálláspontokon, földfelszín alatt szolgálatot teljesítőknél, a büntetés-végrehajtási szervezeteknél fogvatartottakkal folyamatosan, közvetlenül foglalkozó állomány tagjainak, valamint a fokozott igénybevétellel és veszéllyel járó beosztásokban szolgálatot teljesítőknél. A Hszt. 342. § (1) bekezdés d) pontjában adott felhatalmazást a kormánynak, hogy többek között 329. § (1) bekezdés c) pontjának alkalmazása szempontjából meghatározza a fokozottan veszélyes beosztások körét.

E felhatalmazás alapján a 140/1996(VIII.31) kormányrendelet (R.) 22. §-a határozza meg azt, hogy mi minősül fokozottan veszélyes szolgálati beosztásnak. E szerint az, amelynek az ellátásával kapcsolatos szolgálati tevékenység – a hivatásos szolgálattal járó általános kockázaton túl életveszéllyel is járhat, illetve egészségkárosító kockázatok között kerül végrehajtásra vagy a védelem csak egyéni védőeszköz állandó vagy tartós használatával valósítható meg. E beosztások körét a Hszt. és az 1. számú melléklet tartalmazza.

A fentiek szerint három különböző vagylagos feltétel bekövetkezése esetén lehet fokozottan veszélyes szolgálati beosztásról beszélni, amelyek közül csak az egyik az egészségkárosító kockázat. A rendelet 1. számú melléklete csak ez alábbiakat tartalmazza és a másik két kategóriából (életveszéllyel járó beosztás, védőeszköz tartós használatát igénylő beosztás) nem tesz említést. Ezek a kategóriák egyébként más jogszabályban sem kerültek nevesítésre.

Az R. perbeli időszakban hatályos 25. § (1) bekezdése a három feltétel közül csupán az egyikkel, az egészségkárosító kockázatok között végzett beosztásban szolgálatot teljesítővel foglalkozik és e tekintetben rendelkezik úgy, hogy e személyek akkor jogosultak az 1,2-szeres szorzóra, ha a szolgálatteljesítési idő több mint 50%-át az 1. számú mellékletben megjelölt egészségkárosító kockázatok között végzik.

Azt, hogy az R. 22. §-ában felsorolt feltételek nem konjunktív feltételek, az is alátámasztja, hogy az R. 1. számú mellékletében vannak olyan ártalmak (például: zajártalom), amik akkor sem járnak életveszéllyel, ha a napi szolgálatteljesítési időt valaki, akár teljes egészében ilyen körülmények között végzik.

Jelen esetben a felperes az R. 22. §-ában megjelölt három feltétel közül kettőre hivatkozott, amely álláspontja szerint megalapozza a jogosultságot. E tekintetben előadta, hogy a perbeli időszak egy részében különleges bevetési pótlékban részesült, amely eleve azért járt, mert az általa végzett tevékenység, a hivatásos szolgálattal járó általános kockázaton túl, életveszéllyel is járhatott. Ezen túlmenően hivatkozott a felperes arra is, hogy a tevékenységét az R. 1. számú mellékletének 5. pontjában meghatározott pszichikai ártalmaknak kitéve végezte a szolgálatteljesítési idő több mint 50%-ában. E tekintetben a felperes utalt arra, hogy tevékenységét olyan állandó készenléti helyzetben végezte a perbeli időszakban is, amelyben a bekövetkező feladat végrehajtására azonnali, felkészülési idő nélkül való beavatkozást kell biztosítani.

A fentiek alapján a bíróság a felperes kereseti kérelmének megalapozottságát mindkét szempontból vizsgálta.

Peradat, hogy a felperes 2001. június 1-jétől különleges bevetési pótlékban részesült.

Az R. 50. § szerint a különleges bevetési pótlék a különlegesen veszélyes szolgálati feladatok ellentételezésére, továbbá a feladatok végrehajtásához szükséges folyamatos, intenzív felkészülés ösztönzésére szolgál, kizárólag az ilyen jellegű tevékenységet közvetlenül ellátó állomány részére.

Az alperes is 2001. június 1-jétől kezdődően elismerte, hogy a felperes különlegesen veszélyes szolgálati feladatokat közvetlenül ellátó állományhoz tartozik. Ez pedig nyilvánvalóan azt eredményezi, hogy a szolgálati tevékenysége a hivatásos szolgálattal járó általános kockázaton túl életveszéllyel is járhatott a pótlékkal díjazott időszakban. A felperes ebben az időszakban olyan szolgálatteljesítési helyen volt, ahol kiemelt bűncselekmények elkövetői voltak elhelyezve.

A bíróság álláspontja szerint a különleges bevetési pótlék folyósításától függetlenül a teljes perbeli időszakban (azaz 1998. január 1-jétől 2005. december 31-ig) a 140/1996(VIII.31) kormányrendelet 22. §-ában megjelölt életveszély a következők szerint valósult meg.

A felperes a perbeli időszak egy részében fogdaőr, egy másik részében pedig objektumőri teendőket látott el. A felperes mindkét tevékenysége olyan jellegű volt, amelynek során fogvatartottakkal közvetlenül, folyamatosan foglalkozott. A felperesnek fogdaőrként és objektumőrként is feladatát képezte többek között a fogvatartottak őrzése, a fogda rendjének betartása, a fogvatartottak befogadása, elbocsátása, őrzése, a ruházat és csomag ellenőrzése, a zárka áthelyezés elvégzése, a rabok beszélőre történő kísérése, a rabok étkezésének és tisztálkodásának felügyelete, illetőleg a különböző hatóságok rendelkezései alapján a nyomozati cselekmények helyszínére kísérése.

A felperesnek objektumőrként ezen túlmenően biztosítania kellett az épületbe ki-, bejárás szabályosságát, a fogvatartottak elhelyezésig történő őrzését, a külső és belső kíséret biztosítását. Rendkívüli esemény bekövetkezése esetén a felperesnek az esemény elhárítása érdekében a helyszínen kellett lennie és mindent megtennie azért, hogy az épületben dolgozók a munkájukat nyugodtan végezhessék. A felperes rendszeresen helyettesítette váltásparancsnokot, amely feladat a saját munkaköréhez képest nyilvánvalóan többlet feladatot jelentett.

A meghallgatott tanúk a felperessel napi munkakapcsolatban voltak és azt adták elő, hogy a fogvatartottak között jelentős számban voltak különböző fertőző betegségekben szenvedők és rendkívül veszélyes, kifejezetten agresszív bűnelkövetők.

tanú, aki vizsgálóként volt közvetlen munkakapcsolatban a felperessel, előadta, hogy a fogvatartottakról készült elmeorvosi szakvélemények nagy részben pszichopata, antiszociális személyiségként jellemezték a fogvatartottakat. Előfordult olyan eset, hogy a rab a zárkát szétverte vagy saját testi épségében is kárt okozott, illetve egyéb olyan agresszív magatartást tanúsított, amely kifejezett azonnali intézkedést, problémamegoldást kívánt meg az ügyeletes fogdaőrök, valamint a szolgálatban lévő többi hivatásos állományú részéről.

Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy a felperes tevékenysége a perbeli időszakban a hivatásos szolgálattal járó általános kockázaton túli életveszéllyel járhatott. Az, hogy a felperes a szolgálatteljesítési idejének a teljes egészét bűncselekmények elkövetői között töltötte, az általános kockázaton túli életveszélyt is jelent, így a felperes az R. 22. §-ának e fordulata alapján is jogosult a szolgálati idejének kedvezményes számítására.

Ezen túlmenően vizsgálta a bíróság az R. 1. számú mellékletének 5. pontjában foglaltakat is és e tekintetben megállapította, hogy az 1. számú melléklet 5. pontja egészségkárosító kockázatnak minősíti a pszichikai ártalmakat. Pszichikai ártalommal járó tevékenységnek minősül az olyan szolgálati tevékenység, amelyet életet, testi épséget, szellemi egészséget, szabadságot jelentős mértékben veszélyeztető helyzetben folyamatosan kell végezni, vagy fokozott szellemi

23.M. 2461/2008/23.

koncentrációt igényel, illetve olyan állandó készenléti helyzet, amelyben a bekövetkező feladat végrehajtására azonnali, felkészülési idő nélkül való beavatkozást kell biztosítani. A felperes esetében 24 órás szolgálatteljesítési idő volt 4 órás munkaközi szünettel. A tanúk e tekintetben úgy nyilatkoztak, hogy nagyon gyakran a 4 órás munkaközi szünet igénybevételére sem volt mód, amennyiben újabb fogvatartottak érkeztek, úgy intézkedni kellett velük kapcsolatban.

A bíróság álláspontja szerint a felperes tevékenységének lényege volt – mind a fogdaőri, mind az objektumőri beosztásban – az állandó készenléti helyzet, hiszen az adott körülmények között bármikor történhetett olyan esemény, amiben intézkedni kellett és a feladat végrehajtása azonnali, felkészülési idő nélkül való beavatkozást kívánt meg.

Tekintettel tehát arra, hogy a készenléti helyzet a teljes szolgálatteljesítési idő tartama alatt fennállt, így az R. 25. § (1) bekezdésében meghatározott feltétel is megvalósult a felperes esetében, amely szerint a szolgálatteljesítési idő több mint 50%-át egészségkárosító kockázatok között végezte. Mindezek alapján megállapította a bíróság, hogy a felperes az R. 22. §-ában foglalt három vagylagos feltétel közül kettőnek is megfelelt a perbeli időszakban, így jogosult a szolgálati idejének 1,2-szeres szorzóval történő számítására.

A bíróság a tanúk meghallgatásával kapcsolatosan figyelembe vette, hogy a tanúknak hasonló tárgykörben pere van vagy volt folyamatban, azonban a tanúk érdektelennek vallották magukat és a bíróság álláspontja szerint ez a fenti körülmény nem zárja ki azt, hogy a tanú elfogulatlan vallomást tegyen. A tanúk meghallgatása során, az általuk előadottak kapcsán nem merült fel olyan körülmény, amely bármilyen formában megkérdőjelezte volna az objektivitásukat.

A perben a felperes maga sem állította, hogy a tevékenységét a perbeli időszakban a büntetés-végrehajtási szervezetnél végezte, azonban megjegyzi a bíróság, hogy a Hszt. 329. § (1) bekezdés c) pontja 2006. január 1-jétől úgy módosult, hogy az 1,2-szeres szolgálati idő számítását a fogvatartottakkal közvetlenül, folyamatosan foglalkozó állomány tagjaira teljes egészében előírja.

A Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a perveztes fél viseli az ellenérdekű fél perrel kapcsolatos költségeit, valamint az eljárási illetéket.

A bíróság az alperest terhelő perköltség mértéket a 32/2003(VIII.22) IM rendelet előírásai alapján mérlegeléssel állapította meg.

Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. §-a szerint, mint költségvetési szerv személyes illetékmentességben részesül, ezért az eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 233. és 358. §-ai biztosítják.

Budapest, 2009. november 17.

Dr. Slimbarszki Éva s.k.
a tanács elnöke

Az aláírásban akadályozott Oláh Miklósné és
Fekete Béláné ülnökök helyett is.

A kiadmány hitelül: